

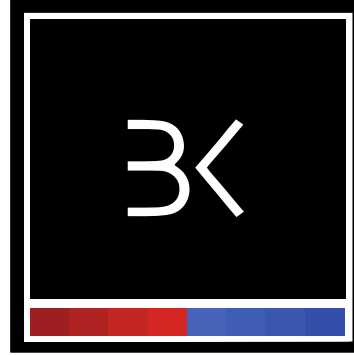
Burcu Kösem
EKONOMİ - FİNANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ

22 Kasım / 2024

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

Yoğun diplomasi trafiği

Cumhurbaşkanı Erdoğan, kasım ayında yoğun diplomasi trafiği yürüttü

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, kasım ayında uluslararası 5 zirveye katıldı

- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, uluslararası zirvelerde öne çıkan gündemi İsrail'in Gazze'ye ve Lübnan'a saldırıları oldu
- Cumhurbaşkanı Erdoğan, katıldığı zirvelerde devlet ve hükümet başkanlarıyla baş başa ve heyetler arası görüşmeler de gerçekleştirdi

Türk Devletleri Teşkilatı 11. Zirvesi
5-6 Kasım 🇰🇾 Kırgızistan

5. Avrupa Siyasi Topluluğu Zirvesi
6-7 Kasım 🇭🇺 Macaristan

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) ve Arap Ligi Olağanüstü Ortak Zirvesi
11 Kasım 🇸🇦 Suudi Arabistan

COP 29 İklim Zirvesi
12 Kasım 🇦🇿 Azerbaycan

19. G20 Liderler Zirvesi
18-19 Kasım 🇧🇷 Brezilya

21.11.2024

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan kasım ayında uluslararası 5 zirveye katılarak, yoğun diplomasi trafiği yürüttü. (Grafik: Muhammet Zeyd Karaaslan/AA)

G20 Liderler Zirvesi*

- ❑ Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 19 üye ülkeye ek olarak Avrupa Birliği (AB) ve Afrika Birliği'nin (AfB) de yer aldığı topluluk, "Adil Bir Dünya ve Sürdürülebilir Bir Gezegen İnşa Etmek" ana temasıyla sosyal içerme, küresel yönetim reformu ve enerji geçişleri ana gündem maddeleri üzerine toplandı. Geçen yıl Hindistan'ın dönem başkanlığında toplanan liderler bu yıl Brezilya'nın dönem başkanlığında bir araya geldi. 2025'te ise zirveye Güney Afrika ev sahipliği yapacak.
- ❑ Gazze'de yaşanan soykırım, 7 Ekim 2023'ten bu yana katıldığı bütün toplantılarda olduğu gibi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın G20 Liderler Zirvesi'nde yaptığı açıklamalara ve ikili görüşmelerine de damga vurdu
- ❑ Ana tema her ne kadar küresel ekonomi olsa da Rio'daki zirvede Rusya-Ukrayna savaşı, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Çin'in ticari ilişkileri, İsrail'in 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'de Filistinlilere karşı uyguladığı soykırım gibi devam eden jeopolitik ve ticari gerilimler ön plandaydı.
- ❑ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da G20 Liderler Zirvesi için Brezilya'daydı. Toplantının marjında yoğun diplomasi trafiği yürüten Cumhurbaşkanı Erdoğan, Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, Hindistan Başbakanı Narendra Modi, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni ve Almanya Başbakanı Olaf Scholz'un da aralarında bulunduğu liderlerle görüşmeler gerçekleştirdi.
- ❑ Gazze'de yaşanan soykırım, 7 Ekim 2023'ten beri katıldığı bütün toplantılarda olduğu gibi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın G20 Liderler Zirvesi'nde yaptığı açıklamalara ve ikili görüşmelerine de damga vurdu. Zirvenin son gününde basın mensuplarının sorularını yanıtlayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Batılı güçlerin desteğiyle İsrail'in bölgemizde estirdiği devlet terörünün insani maliyeti her geçen gün artıyor. Girişimlerimizin de neticesinde G20 Liderler Bildirgesi'nde Gazze'ye dair güçlü ifadeler yer aldı." dedi.
- ❑ G20 liderleri zirvenin sonuç bildirgesinde Ukrayna konusunda "kapsamlı, adil ve kalıcı bir barışı destekleyen tüm ilgili ve yapıcı girişimleri" desteklediklerini belirtti ve Rusya'dan bahsetmeden "toprak edinimi amacıyla güç kullanımını veya güç kullanma tehdidini" kınadı.
- ❑ Ayrıca bildirgede Hamas tarafından tutulan tüm esirlerin serbest bırakılması karşılığında savaşın kalıcı olarak durdurulmasını talep eden ABD'nin önerdiği BM kararına uygun olarak Gazze'de "kapsamlı" bir ateşkes çağrısı yapıldı. Ek olarak bildirgede Filistin bölgesindeki "felaket yaratan insani durumla ilgili derin endişe" de ifade edildi.
- ❑ BM'de reform ihtiyacı için de çağrıda bulunulurken, BM Güvenlik Konseyi'nin Afrika, Asya-Pasifik, Latin Amerika ve Karayipler gibi az temsil edilen veya temsil edilmeyen bölge ve grupların temsilini geliştirecek şekilde genişletilmesi çağrısına da yer verildi.

*: <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/ukrayna-ve-gazzenin-golgesinde-g20-liderler-zirvesinden-ne-cikti/3398671>

BM Genel Sekreteri Guterres'in iklim hedefleri çağrısı

- ❑ Guterres, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen BM İklim Değişikliği 29. Taraflar Konferansı (COP29) kapsamında basın açıklaması yaptı.
- ❑ Konuşmasına Brezilya'da yapılan G20 Zirvesi'nden döndüğünü belirterek başlayan Guterres, burada "COP29"un ele alındığını söyledi.
- ❑ Guterres, G20 liderlerine, COP29'da "yeni ve iddialı" bir iklim finansmanı hedefinin güvenceye alınması çağrısında bulunduğunu hatırlattı.
- ❑ COP'ta bir ortak nokta üzerinde çalışıldığını belirten Guterres, "Bir anlaşmaya yönelik heves görüyorum. Öte yandan ciddi farklılıklar da mevcut." diye konuştu.
- ❑ "Başarısızlığın" bir seçenek olmadığına dikkati çeken Guterres, bunun hem yakın gelecekteki eylemleri hem de yeni bir iklim eylemi planının hazırlıklarını tehlikeye atacağını belirtti.
- ❑ Guterres, Bakü'de yeni bir "iklim finansmanı" hedefine yönelik anlaşmanın gerekli olduğunu söyledi.
- ❑ Paris İklim Anlaşması odaklı bir uluslararası işbirliğinin iklim hedefleri açısından "vazgeçilmez" olduğunun altını çizen Guterres, bu anlaşmanın hedefi olan küresel ısınmayı ortalama 1,5 derece ile sınırlandırmanın önemli olduğunu vurguladı.
- ❑ İklim hedefleri doğrultusunda bütün tarafları adım atmaya çağıran Guterres, "İhtiyaçlar acil, kazanımlar büyük, zaman kısıtlı." şeklinde konuştu.

Euro, iki yılın en düşüğünde!

- ❑ ABD'nin uygulayacağı gümrük vergileri ve zayıflayan ekonomi tehdidiyle boğuşan ortak para birimi Euro, dolar karşısında yaklaşık iki yılın en düşük seviyesine geriledi.
- ❑ Cuma günü euro, beklenenden zayıf gelen Avro Bölgesi iş faaliyeti verilerinin etkisiyle yüzde 1'den fazla düşerek 1,033 dolara geriledi ve 2022 sonlarında yaşanan Avrupa enerji krizinden bu yana dolara karşı en zayıf seviyesine ulaştı.
- ❑ Daha sonra hafifçe toparlanarak 1,041 dolara çıktı.
- ❑ Yatırımcılar, Donald Trump'ın küresel çapta geniş kapsamlı tarifeler getirme planlarının AB büyümesini etkileyeceği ve Avrupa Merkez Bankası'nı faiz oranlarını daha agresif bir şekilde düşürmeye teşvik edeceği yönündeki bahisleri nedeniyle, para birimi bu ayın başlarında yapılan ABD seçimlerinden bu yana sert bir şekilde değer kaybetti.
- ❑ MUFG'nin kıdemli döviz analisti Lee Hardman, Trump'ın "kesin seçim zaferinin, ABD'nin daha uzun süreli istisnai bir dönem geçirmesi yönündeki beklentileri güçlendirdiğini" ve doların "daha da aşırı değerli" olmasını teşvik ettiğini söyledi.

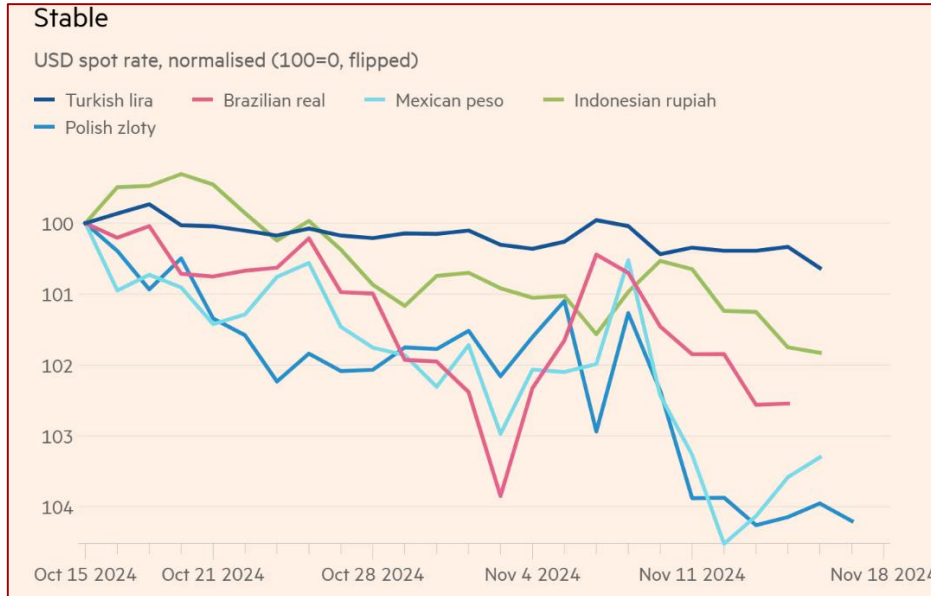

Euro Bölgesi de güç kaybediyor...

- ❑ Euro Bölgesi'nde ticari faaliyetler Kasım ayında sert bir düşüş yaşadı ve bu durum Avrupa Merkez Bankası'nın gelecek ay faiz oranında yarım puanlık bir indirmeye gitme ihtimalini artırdı.
- ❑ Hamburg Commercial Bank'ın bileşik Avro Bölgesi satın alma yöneticileri endeksi Cuma günü yayınlanan bir anlık tahmine göre beklenmedik bir şekilde 10 aylık düşük seviyesi olan 48,1 puana düşerek büyümeyi daralmadan ayıran 50 puanlık seviyenin altına geriledi.
- ❑ Analistler geçen ayki 50'lik okumadan bir değişiklik beklemiyordu. ABN AMRO Investment Solutions'ın baş yatırım sorumlusu Christophe Boucher, müşterilerine yazdığı bir notta, "Orta vadede, özellikle [ABD başkanı seçilen Donald] Trump'ın gümrük vergisi politikasının Avrupa büyümesi üzerindeki potansiyel etkisiyle birlikte, görünüm kasvetli görünüyor" dedi.
- ❑ Yatırımcılar, ECB'nin 12 Aralık'taki toplantısında daha büyük bir faiz indirimi yapma ihtimalinin daha yüksek olduğunu fiyatlayarak tepki gösterdiler. Swap piyasalarında ima edilen seviyelere göre, yarım puanlık bir indirim olasılığı iki katına çıkarak yüzde 60'a çıktı.
- ❑ Commerzbank ekonomisti Ralph Solveen, müşterilerine yazdığı notta, Kasım ayındaki zayıf verilerin Avro Bölgesi ekonomisinde yakın zamanda gerçekleşecek bir toparlanma umutları için "elle tutulur bir gerileme" anlamına geldiğini belirterek, bu yılın son çeyreği ile 2025'in ilk çeyreği için durgunluğun muhtemel senaryo olduğunu söyledi.
- ❑ Almanya'nın üçüncü çeyrekteki ekonomik performansı, ülkenin istatistik ofisi Destatis'in geçen ay tahmin ettiğinden bile daha kötüydü. Cuma günü, ikinci çeyrekteki %0,3'lük düşüşün ardından gerçek GSYİH büyüme tahminini %0,1'e düşürdü. Dış ticaret, çıktı üzerinde büyük bir yük oldu; ihracat çeyrek bazında %1,9 düşerken ithalat %0,2 arttı.
- ❑ Destatis, ekim ayında ihracattaki düşüşün sürdüğünü, AB dışı ülkelere yapılan ihracatın yüzde 6,9 düştüğünü bildirdi.

Güçlü Türk lirası dikkat çekiyor

- ❑ FT'da Türk Trump ticareti benzetmesi yapılarak, Türk lirasının diğer gelişen ülke para birimlerine göre güçlü duruşu ortaya konuldu:
- ❑ Yazıda Capital Economics'ten Nicholas Farr ve Liam Peach'in bir notunda işaret edilen ana kanıt, güçlenen dolar karşısında Türk lirasının son zamanlardaki istikrarıdır denilirken; geçtiğimiz ay diğer çoğu EM para birimi düşerken TL'nin sadece hafifçe zayıflamasına karşılık, borsa ve tahvil piyasalarındaki olumlu görünüme de değiniliyor.
- ❑ Bu görünüm, önce Trump'ın Ukrayna'daki savaşı sona erdirme vaadi, Suriye'deki durum ve Cumhurbaşkanı ile Trump arasındaki olumlu ilişkiye dayandırılrsa da böyle bir yorumun spekülatif olacağı ve asıl nedenin Türkiye'de uygulanmakta olan sıkı para politikasına bağlı olduğu kanısına varılıyor.

TCMB PPK' sından çıkan esnek faiz yorumu

- ❑ Merkez Bankası kasım ayı Para Politikası Kurulu toplantısında beklenildiği gibi politika faizini yüzde 50'de sabit bıraktı ancak karar metninde kullandığı bazı ifadeler, aralık ayında bir faiz indirimi beklentisi yaratırken,
- ❑ Bazı ifadelerinden ise faiz indirimine 2025 yılında başlanabileceği sinyali alındı.
- ❑ PPK metninde iç talebin yavaşlayarak enflasyonda düşüşü destekleyici seviyelere geldiği, hizmet enflasyonunda iyileşme sinyallerinin belirginleştiği, enflasyon beklenti ve fiyatlandırma davranışlarının iyileşme eğilimi sergilediği noktasında güvercin ibareler yer alırken, maliye politikasının eşgüdümünün arttığı vurgulandı.
- ❑ Diğer taraftan “Aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sıkı para politikası duruşu sürdürüleceği belirtildi ki buradan aslında faiz indirimi için henüz erken olduğu sinyali çıkarılabilir.
- ❑ “Bu doğrultuda, politika faizinin seviyesi, enflasyon gerçekleştirmeleri ve beklentileri göz önünde bulundurularak öngörülen dezenflasyon sürecinin gerektirdiği sıklığı sağlayacak şekilde belirlenecektir.” ifadesi her ne kadar piyasa tarafından bir indirim sinyali olarak okunsa da aylık enflasyonda kalıcı bir düşüşün yakalanamaması ve sektörel beklentilerin ayrışması durumu bu beklentiyi boşa düşürebilir.
- ❑ Özetle TCMB, oldukça esnek bir karar metniyle her iki duruma yönelik, iletişimi de yapmış bulunuyor.
- ❑ Faiz indirimi için 3 aralıkta gelecek kasım enflasyonu burada önem kazanıyor. Diğer taraftan Merkez Bankası'nın yüzde 44 yıl sonu hedefi için son iki ay enflasyonun yüzde 2'nin altında olması gerekiyor. Bu hesaba göre kasım ayı enflasyonu yüzde 2'nin altında gelirse aralık ayının sonunda 250 bplık bir indirim gelme olasılığı da güçlenmiş oluyor.

Merkezden zorunlu karşılık kararı

- ❑ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB), Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanan "Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"e ilişkin duyurusuna göre, Merkez Bankası, artan TL mevduat payını göz önünde bulundurarak bazı sadeleşme adımlarının atılmasına karar verdi.
- ❑ TL mevduat hesaplarına uygulanan zorunlu karşılık oranları ile yabancı para (YP) mevduat için TL cinsinden tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık oranı değiştirildi.
- ❑ Buna göre, kısa vadeli TL mevduatta yüzde 15 olan oran yüzde 17'ye çıkarılırken, YP mevduat için TL tesis oranı da yüzde 5'ten yüzde 4'e indirildi. Zorunlu karşılıklar, 6 Aralık 2024'te tesis edilecek.
- ❑ Tüzel kişi TL mevduat payı hedefi kaldırdı. Kur korumalı mevduatın (KKM) TL'ye geçişine ve yenilenmesine ilişkin toplam hedef de yüzde 75'ten yüzde 70'e indirildi.

<i>Mevduat/katılım fonu (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu hariç)</i>	
a) Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar ve 3 aya kadar (3 ay dâhil) vadeli	%17
b) 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli	%10
c) 1 yıla kadar vadeli	%10
ç) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	%10
d) 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli Merkez Bankası'na kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar	%33
e) 1 yıla kadar vadeli ve 1 yıl ve daha uzun vadeli Merkez Bankası'na kur/fiyat koruma desteği sağlanan hesaplar	%22
<i>Müstakrizlerin fonları</i>	%0
<i>Diğer yükümlülükler (yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dâhil)</i>	
a) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	%8
b) 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	%5,5
c) 3 yıldan uzun vadeli	%3
ç) Kalkınma ve yatırım bankalarının 1 yıldan uzun vadeli ihraç edilen menkul kıymetler	%0

Haftadan kalanlar

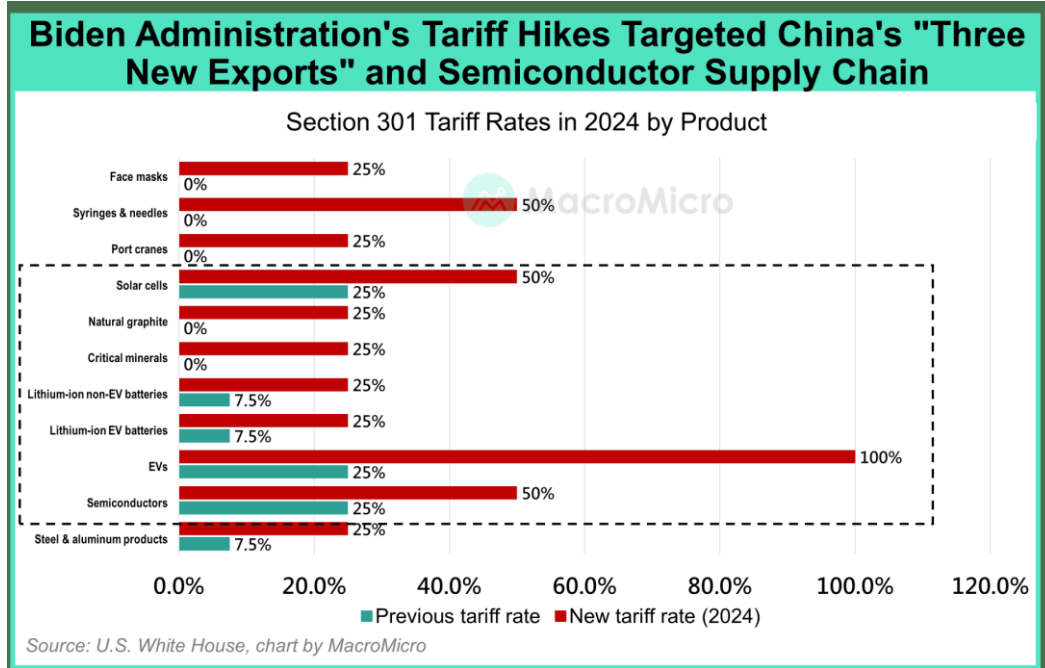
- ❑ Sürücü belgeleri yenileme süresi uzatıldı. İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, eski tip sürücü belgelerinin yenilenmesi için belirlenen sürenin 31 Temmuz 2025 tarihine kadar uzatıldığını duyurdu.
- ❑ TCMB'nin açıkladığı Konut Fiyat Endeksi, ekimde yıllık yüzde 26,8 artış gösterirken, reel olarak yüzde 14,7 oranında azaldı.
- ❑ Dünyanın en büyük alüminyum üreticisi Çin, ihracatına yönelik vergi teşviklerini sonlandırıyor. Fiyatları yükselten bu hamle ticari eğilimleri değiştirebilir.
- ❑ MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı, asgari ücret ile ilgili "Büyükşehirlerde şu anki asgari ücretle geçinmek mümkün değil" derken 2025 yılı zammı için "Beklenen enflasyon ile geçen yılın enflasyonu arasında bir korelasyonla asgari ücret bulunabilir.
- ❑ Enerji Bakanı Alparslan Bayraktar, TEİAŞ ve enerji alanında faaliyet gösteren başlıca kamu iktisadi teşebbüslerin özelleştirilmeyeceğini belirterek, ancak ilerleyen dönemlerde halka arzların değerlendirilebileceğini söyledi.
- ❑ Avrupa Birliği'ndeki çelik üreticileri, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılabilmesi ve rekabet gücünün korunabilmesi için Avrupa Komisyonu'ndan hurda ihracatına sınırlama getirilmesi talebinde bulundu.
- ❑ İş Bankası Genel Müdürü Hakan Aran: 2025'te enflasyon da faiz de yarıya iner: Geçen yıl paylaştığı öngörülerini nedeniyle bir kesimin kendisine kızdığını ancak gelinen noktada öngörülerinin tuttuğunu anımsatan Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Hakan Aran, 2025 sonunda enflasyonun ve faizin 2024 sonuna göre yarıya ineceğini söyledi.
- ❑ Türk müteahhitler Irak'ın Basra kentinden başlayarak Türkiye üzerinden Avrupa'ya uzanacak Kalkınma Yolu Projesi'nin tamamına talip oldu. TMB Başkanı Erdal Eren "Projenin tamamı bize verilerse 5-6 yılda bitiririz" dedi.
- ❑ İstanbul Planlama Ajansı'nın hesaplamasına göre yaşam koşulları ağırlaşıyor. Artık ortalama bir mühendisin maaşı yaşam maliyetini karşılamıyor.
- ❑ ABD ve Avrupa'nın Kiev'deki büyükelçilikleri 'önemli' Rus saldırısı tehdidi nedeniyle kapatıldı: Nadir görülen bu hareket, Ukrayna'nın Rusya'daki silah deposunu vurmak için ilk kez ABD uzun menzilli füzelerini kullanmasından bir gün sonra geldi
- ❑ Goldman Sachs, TCMB'den ilk faiz indiriminin ocak ayında 100 baz puan olarak geleceği beklentisini korurken, UBS de aynı beklentiyi koruduğunu açıkladı. Deutsche Bank ise TCMB'nin aralık ayında faiz indirmesi olasılığının yüksek olduğunu belirtti.
- ❑ Yabancı yatırımcı ve yurt içi kurumların swap pozisyonları 15 Kasım haftasında yaklaşık 900 milyon dolarlık geri çekilmeye işaret etti.
- ❑ ABD'nin SPK'sının başkanı istifasını açıklarken, Trump'ın Adalet Bakanı yapmak istediği isim adaylıktan çekildi. Tüm bu gelişmeler küresel piyasalar tarafında ABD'de regülasyon ortamının ne kadar gevşeyebileceği sorularını da beraberinde getiriyor.

Tarihi bir karar!

- ❑ UCM, dün açıkladığı kararda, "Gazze'de işlenen savaş suçları ve insanlığa karşı suçlardan ötürü" İsrail Başbakanı Netanyahu ile eski Savunma Bakanı Yoav Gallant hakkında tutuklama emri çıkardığını duyurdu.
- ❑ Kararda Netanyahu ve Gallant'ın açlığı bir savaş yöntemi olarak kullanma, savaş suçu ile cinayet, mahkum etme ve diğer insanlık dışı muameleleri içeren insanlığa karşı suçları işlediğine dair makul şüphe olduğu belirtildi.
- ❑ Kararda ayrıca, Netanyahu ve Gallant'ın bilinçli olarak sivil nüfusu hedef alan bir saldırının talimatını verdiklerine dair makul şüphe olduğu ifade edildi.
- ❑ Londra'da 2020'de kurulan "Filistin İçin Hukuk" Kuruluşunun Başkanı Adil, UCM kararının, "İsrail'i destekleyen ülkeler için büyük bir zorluk teşkil ettiğini" ve bu ülkeleri, "İsrail'in savaş suçlarına devam eden destekleri konusunda ahlaki ve hukuki sorumluluk altına soktuğunu" ifade etti.
- ❑ UCM'nin kararının "çok önemli ve tarihi olduğunun" altını çizen Adil, böylece uzun süredir Gazze'de işlenen suçları araştırdıklarını iddia eden İsrail'i destekleyen ülkelerin argümanlarının sona erdiğini ve bu iddiaların "önünün kesildiğini" kaydetti.
- ❑ Adil, UCM'nin kararının doğal olarak İsrail'e silah tedarikinin ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde (BMGK) siyasi korumasının devamını olumsuz etkileyeceğini savundu.
- ❑ Kararın Almanya, Avustralya, Kanada ve İngiltere de dahil UCM üyesi 124 ülke için bağlayıcı olduğunu hatırlatan Adil, ancak UCM üyesi olmadığı için ABD için bağlayıcı olmadığını aktardı.
- ❑ "Hakkında karar çıkarılan iki İsraili yetkili, UCM'ye üye 124 ülkeden birine giderse bu ülkeler onları derhal tutuklamak zorunda." diyen Adil, "Burada teyit edebileceğim şey şu ki, bu karar mahkemeyi kuran Roma Tüzüğü'ne taraf olan 124 devlet için bağlayıcıdır ve İsraili yetkililer tutuklanma riski olmadan bu ülkeleri ziyaret edemeyeceklerdir." diye konuştu.
- ❑ İnsan haklarına saygı duyduğunu iddia eden üye ülkelerin, uluslararası yükümlülüklerini ihlal etmemek için İsraili bu yetkilileri ülkelere kabul edemeyeceklerini söyleyen Adil, "Almanya'ya gelirler ve tutuklanmazlarsa dünyanın Almanya'yı işgal edeceğini söylemeyeceğim, ancak insan haklarına saygı duyduğunu iddia eden ve mahkemeye taraf olan bu ülkeler, bu İsrailileri kabul etmeyi kabul etmeyeceklerdir. Çünkü bu, Uluslararası Ceza Mahkemesini kuran Roma Tüzüğü kapsamındaki yükümlülüklerin ihlali anlamına gelecektir." değerlendirmesinde bulundu.
- ❑ Mahkemenin, hakimlerin oybirliğiyle verdiği tutuklama kararının "tarihi bir karar" ve adalet ile Filistinli mağdurlar için önemli bir zafer olduğunu vurgulayan Adil, "İsrail ve müttefikleri, Filistin'in mahkemeye katılmaya yönelik ilk girişiminden bu yana mahkemenin işleyişine hukuki engeller koymak için her yolu aradı." ifadesini kullandı.

Biden döneminde genişletilen Çin tarifelerini hatırlayalım

- ❑ Trump, ilk döneminde, Çin mallarına gümrük vergileri artırdı. 2017 ile 2019 arasında dört tur gümrük vergisi artışı gerçekleştirildi ve bunlar 500 milyar dolardan fazla değerinde Çin malını kapsıyordu. Bu dönemde, Çin ithalatları üzerindeki ortalama gümrük vergileri %5'in altından neredeyse %20'ye fırladı ve çelik, tekstil, makine, araç, ev aletleri, güneş enerjisi ürünleri ve tüketici elektroniği gibi ürünleri etkiledi.
- ❑ 2021'de göreve gelen Biden yönetimi altında, Trump döneminde getirilen tarife politikaları büyük ölçüde yürürlükte kaldı. Dahası, Mayıs 2024'te Biden, elektrikli araçlar, lityum piller, güneş ürünleri, kritik mineraller ve eski yarı iletkenler gibi stratejik sektörleri hedef alarak ek 18 milyar dolarlık Çin malına tarife artırımını duyurdu. Eş zamanlı olarak, Biden yönetimi Çin'e gelişmiş çipler, çip üretim ekipmanları ve ilgili hammaddelerin ihracatına kapsamlı bir yasak uygulayarak teknoloji savaşını tırmandırdı.

İřgücü Girdi Endeksleri, III. eyrek: Temmuz-Eylül, 2024

- Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında istihdam endeksi, 2024 yılı III. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,0 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe %0,5 azaldı, inşaat sektöründe %7,4 ve ticaret-hizmet sektörlerinde %4,1 arttı.
- Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında brüt ücret-maaş endeksi, 2024 yılı III. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %74,7 arttı. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe %73,9, inşaat sektöründe %73,9 ve ticaret-hizmet sektörlerinde %75,2 arttı.

İşgücü girdi ve maliyeti endeksleri ve değişim oranları, III. eyrek: Temmuz-Eylül 2024
[2021=100]

Gösterge	Arındırılmamış	Takvim etkilerinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış	
	Endeks	Endeks	Yıllık değişim (%)	Endeks	eyreklik değişim (%)
İstihdam	117,1	117,1	3,0	115,2	0,8
Çalışılan saat	116,1	113,6	-1,1	111,8	0,4
Brüt ücret-maař	796,2	796,2	74,7	800,1	8,8
Saatlik iřgücü maliyeti	701,8	717,3	76,9	731,8	9,0
Saatlik kazanç	687,7	702,9	76,6	717,7	8,4
Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti	782,3	799,8	78,2	812,3	12,0

Tüketici Güven Endeksi, Kasım 2024

- Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Ekim ayında 80,6 iken Kasım ayında %1,0 oranında azalarak 79,8 oldu.

Tüketici güven endeksi, alt endeksleri ve değişim oranları, Kasım 2024

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Ekim	Kasım	Ekim	Kasım
Tüketici güven endeksi	80,6	79,8	3,0	-1,0
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	64,7	66,1	-0,2	2,1
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	82,1	80,6	6,1	-1,8
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	75,3	73,8	1,1	-2,0
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	100,1	98,6	4,1	-1,5